

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

CİLT : 9

Altmış üçüncü İnikat

4.V.1959 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	2	5. — Sualler ve cevaplar	15
2. — Havale edilen evrak	2	1 — Tahrirî sualler ve cevapları	15
3. — Yoklama	3	1. — Sivas Mebusu Süleyman Özsever'in, Sivas'ın Suşehri kazasına bağlı Naipli nahiyesi merkezinin tekrar Yukarıgörede köyüne nakli hususunun düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahrirî cevabı (7/473)	15:16
4. — Müzakere edilen maddeler	3	2. — Ordu Mebusu Muammer Tekin'in, Ordu vilâyetinin Akkuş kazasına bağlı Kuz köyünün ne zaman nahiye haline getirilebileceğine dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahrirî cevabı (7/475)	16
1. — Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara dair kanun lâyihası ile Çankırı Mebusu Ferhan Arkan ve 5 arkadaşının, Çankırı vilâyetinde sel baskını dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların giderilmesi, Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu ve 2 arkadaşının, Kırşehir vilâyetinde sel baskını dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların telâtisi hakkında kanun teklifleri ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/213, 2/185, 2/192)	3:15	3. — Niğde Mebusu Vedat Mengi'nin, Yeni bir arazi ve bina tahriri yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in, tahrirî cevabı (7/491)	16:17

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Amasya mebuslarının, Amasya Hususi İdaresi tarafından işletilen eski Çeltik linyit madeninin Kurumlar ve Gelir Vergisi kanunları ile diğer vergilerden muafiyetine dair kanun teklifi, talepleri üzerine geri verildi.

Futbol müsabakalarında müşterek bahisler tertibi,

5247 sayılı İstanbul Üniversitesi kuruluş kadroları kanunu ile bu kanuna ek 5517 sayılı Kanuna bağlı cetvellerde değişiklik yapılmasına dair olan 7161 sayılı Kanuna merbut (1) sayılı cetvelin Tıp Fakültesi kısmına kadro ilâvesi,

Hâkimler Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve iki geçici madde eklenmesi hakkındaki 5457 sayılı Kanuna muvakkat bir madde ilâvesine dair olan 6004 sayılı Kanun hükmünün iki yıl daha uzatılması hakkındaki kanunlar kabul olundu.

4 . V . 1959 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere inikada nihayet verildi.

Reisvekili Kâtip
Bursa Mebusu Kırklareli Mebusu
Agâh Erozan Mehmet Ali Ceylân
Kâtip
Antalya Mebusu
Attilâ Konuk

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyiha

1. — 5545 sayılı Milletvekilleri seçimi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir ek madde ilâvesine dair kanun lâyihası (1/355) (Teşkilâtı Esasiye, Dahiliye ve Adliye encümenlerine)

Teklifler

2. — İstanbul Mebusu Arslan Nihad Bekdik'in, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa muvakkat bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi (2/324) (Maliye ve Bütçe encümenlerine)

3. — Maraş Mebusu Halil Gürün'ün, Ordu mensuplarıyla Emniyet Umum Müdürlüğü ve Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı kadrolarında çalışanlara verilen tayin istihkaklarının artı-

rılması hakkındaki 7238 sayılı Kanunun birinci maddesinin tadiline dair kanun teklifi (2/325) (Millî Müdafaa ve Bütçe encümenlerine)

4. — Maraş Mebusu Halil Gürün'ün, Türkiye Cumhuriyeti ordusu subay, astsubay ve askerî memurlarına eğitim ve günlük hizmet melbusatı verilmesine dair kanun teklifi (2/326) (Millî Müdafaa ve Bütçe encümenlerine)

5. — Amasya mebusları Kemal Eren ve Hâmit Koray'ın, İdarei hususiyei vilâyat Kanununun 3 Nisan 1329 tarihli Kanunla muaddel 80 nci maddesine bir fıkra ile bu kanuna bir madde ve bir de muvakkat madde ilâvesi hakkında kanun teklifi (2/327) (Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,05

REİS — Reisvekili Mahmut Goloğlu

KATIPLER : Kemal Özer (Kütahya), İhsan Gülez (Bolu)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapıyoruz, efendim.
(İstanbul mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Ekseriyetimiz var, celseyi açıyoruz.

4. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara dair kanun lâyihası ile Çankırı Mebusu Ferhan Arkan ve 5 arkadaşının, Çankırı vilâyetinde sel baskını dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların giderilmesi, Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu ve 2 arkadaşının, Kırşehir vilâyetinde sel baskını dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların telâfisi hakkında kanun teklifleri ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/213, 2/185, 2/192)*

REİS — 3 ncü maddenin müzakeresine devam ediyoruz.

Söz encümenindir.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM ANIT (Samsun) — Muhterem arkadaşlarım, 3 ncü maddenin aşağıda okuyacağım şekilde tadili için Erzurum Mebusu arkadaşım Sayın Şevki Erker, bu maddede yazılı «Talimatname-nin tanziminden evvel yapılmış olan bina ve tesislerden talimatname esaslarına aykırı olup da âfet vukuunda tehlikenin genişlemesine sebeb-olabilecek veya âcil tedbirler alınmasını güç-leştirilecek mahiyette olanların talimatnameye göre ıslah ettirilmesine, ıslaha elverişli olmadığı takdirde yıktırılmasına İmar ve İskân Vekâletinin teklifi üzerine Vekiller Heyetinece karar verilir. Bu takdirde mülk sahibinin karşıla-sacağı zarar ve ziyan, kanunun 19 ncü maddesine göre takdir edilerek kendisine ödenir» şeklinde bir taktir vermişlerdir.

Muhterem arkadaşlar; madde sarıhtir. Şevki Erker arkadaşımın taktiri intibakî bir hük-

mü ihtiva ediyor. Bunun görüşülme yeri bu madde değildir. Olsa olsa muvakkat maddelerde böyle bir tez ileri sürülebilir. Yıkma kararının İcra Vekilleri Heyetinin tasvibine ıktiran ettirilmesi yolundaki talebi ise; bu kanunla istihdaf edilmek istenilen gayenin tahakkukuna değil, bilâkis işlerin sürüncemede kalmasına sebeb olur. Bu sebeplerden dolayı, encümen olarak taktire ıktirak etmiyoruz, reddini ve maddenin aynen kabulünü rica ederim.

REİS — Sefer Eronat.

SEFER ERONAT (Yozgad) — 6785 sayılı İmar Kanununun 16 ncü maddesinden başlayıp, 23 ncü maddesine kadar Umumi hayata müessir âfetler kanunu lâyihasının 3 ve 13 ncü maddelerine muvazi hükümler taşımakta olup İmar Kanununun daha da geniş hükümleri vardır. Bu iki kanunun mevzuu İmar ve İskân Kanununun teşkiline dair kanunla işbu lâyiha İmar ve İskân Vekâletinin salâhiyetleri dâhiline girmekte olduğuna göre aynı hâdiseler muvacehesinde ayrı hükümleri taşımaması lâzımdır.

Üçüncü madde 13 cü maddeye atıf yapılmaktadır. İmar Kanununun 23 ncü maddesinde kanuna muhalif inşaat için yıkma müddeti 7 gündür. İmar Kanununda ıslah için müddet hayli yakın olduğu halde Umumi felâketler kanunu lâyihasında ise tashih için bir sene müddet kabul olunmaktadır. Şu itibarla yekdiğesine mütezat hükümler taşıyan 3 ncü madde ile 13 ncü maddenin İmar Kanununa muvazi şekilde tanzim olunması icabeder. Halbuki bu

kanunun itiraz müddeti belli edilmemiş, vâzın kanunun arzladığı sürat tamamiyle boşlukta kalmış olduğundan işliyemez duruma geçmiştir.

Yani kısaca şunu arz etmek istiyorum. Elimizde mevcut kanuniyet kesbetmiş ve tatbikatta konmuş bir İmar Kanunu vardır. İmar Kanununun 16 nci maddesinden 23 ncü maddesine kadar şartları kanuna uygun olmayan inşaatın yıkılması veya tashih edilmesi hükümleri vardır. Burada muayyen bir müddette itiraz hakkı tanınmaktadır. İtirazın ne zaman ve kaç günde yapılacağını tâyin etmiştir. Burada ise bir sene içerisinde tashih etme hakkı verilmektedir. Bu itibarla bu iki kanunu yekdiğesine intibak ettirmek lâzımdır. Bir tarafta 7 gün bir tarafta da bir sene içinde yıkacaktır.

Bu itibarla bu kanunun 3 ncü maddesinin 4 ncü fıkrası ile 13 ncü maddenin 2 nci fıkrası için Heyeti Aliyenize bir önerge sunmuş bulunuyorum. Aynı mevzularda ayrı ayrı hükümleri ihtiva eden kanunlar çıkarmıyalm. Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Şevki Erker.

ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Muhterem arkadaşlarım; Muvakkat Encümenin Reisi arkadaşımız Ekrem Anıt'ın, benim geçen oturumdaki arz ve teklif ettiğim tavrı iyi tetkik temediklerini buradaki beyanları hasabıyla anlamış bulunuyorum.

Mevzu şudur arkadaşlarım:

Bu kanunun üç maksadı, üç vazifesi vardır.

Birincisi: Âfetlerin sebeb olacağı tehlikeleri önlemek için âfetin vukuundan evvel tedbirler almak.

İkincisi: Âfetin vukuundan sonra husule gelen zararları önleyici tedbirler almak.

Üçüncüsü: Âfet sırasında âcil tedbirler almak.

Şimdi, birincisi memleketin iktisadiyatı için ve mal ve can kaybını önleyecek en mâkul en rasyonel, en uygun hareket. Biz âfetten evvel tedbir almayı becerabilirsek büyük kayıpları, can ve mal kayıplarını önlemiş oluruz.

Bu kanunun maksatları üçüncü maddede tedvin edilmektedir. Üçüncü madde der ki, (talimatnameler yapılacaktır, bu talimatnamelerde su baskınına, zelzeleye ve sair her nevi âfetlere karşı teknik bakımdan lüzumlu maddeleri nazarı itibara alacak şekilde inşaat yapılacaktır.) Yani bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra ya-

pılacak binaların bu âfetlere karşı mukavim, zararsız bir halde olmasını temin için talimatnameler yapılacaktır. O halde bu talimatname önleyici bir tedbirdir. Ve kanunun maksadına uygundur. Bunda tamamen mutabıkım.

Evet talimatname yapıyoruz, bundan sonra yapılacak binalar için istediğimiz tedbirleri ve vasıfları temin için. Güzel ama bugün, öyle yerlerde, öyle kritik ve hususi yerlerde binalar, tesisler bulunabilir ki; bunların vücudu âfetlerin vukuunda tehlikeyi yayar, tehlikeye karşı tedbir almayı güçleştirebilir, bu şekilde binalar olabilir. Mademki Kanunun maksadı önleyici tedbir almaktır, o halde neden buraya böyle bir fıkra ilâve etmiyelim? Neden demiyelim? Âfetlerin tehlikelerini yayıcı ve âfet esnasında alınacak tedbirleri güçleştirici vasıta binalar bulunduğu takdirde bu binaların işte bu yapılacak talimatnamelere göre islah edilmesi mümkün değildir. Bunların yıktırılması lâzımgeldiği bunun için de bir Heyeti Vekile kararı alınması lâzımgeldiği takdirde bu vatanın karşılaşacağı zarar ve ziyanları gene bu kanunun 13 ncü maddesi gereğince takdirler yapılarak tazminatın verilmesini, bütün âfetlere karşı tedbir alınmasını beklersek âfet vukuundan sonra elimizdeki fonla milyonlarca lira sarf etmek durumunda kalırız. Dûrendiş olarak, ileriye görerek bu nevi kritik yerlerde, sivri noktalarda fevkalâde zararlı binalar ve tesisler gördüğümüz takdirde tedbirlerinin alınmasını çok faydalı ve zaruri görüyorum. Külfeti de fazla değildir. Biz Hükümete, bütün binaları tetkik ederek hangilerinin zararlı, hangilerinin zararsız olduğunu tesbât et diye bir güçlük çıkarmıyoruz. Esasen bu talimatnameler yapılırken memleket içerisinde imar faaliyetleri ve İmar ve İskân Vekâletinin bölge müdürlükleri harekete geçince bu nevi tesisler gözlerine çarpacaktır. İşte bu suretle göze çarpacak bina ve tesisler için her hangü bir tedbir almıyalm mı? Kanatımca; bu tedbirler alındığı takdirde ileride vukuu melhuz zararları tahfif etmiş oluruz.

Arkadaşlar; teklifim yapıcı bir tekliftir. Teklifimin muhterem encümence tetkik edilmesini ve Heyeti Umumiyenin de bu hususta bana müzahir olmasını yüksek takdirlerinize arz ederim efendim.

REİS — Bu madde hakkında verilmiş öner-geler vardır; okutuyorum.

B. M. Meclisi Yüksek Katına

Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla yapılacak yardım ve tedbir hakkındaki kanun lâyhasının 3 ncü maddesinin 4 ncü fıkrasının aşağıdaki şekilde tadilinin Umumi Heyete arzını istirham eylerim.

Fıkra 4 : Bu madde hükümlerine aykırı olarak yapılan veya yapılmakta olan inşaat İmar Kanununda muayyen olan hükümlerin tatbiki suretiyle yıktırılır.

Mucip sebep : İmar Kanununda vatandaşın ve murakabe yapan idari makamların hak ve yetkileri daha geniş ve daha hakları muhafaza eder durumda olduğu, müddetler bakımından da iki kanunun birbirlerini tutmadığı.

Yozgad

Sefer Eronat

Yüksek Reisliğe

Şifahen arz ettiğim sebeple 3 ncü maddenin sonuna aşağıdaki fıkranın ilâve edilmesini arz ve teklif ederim.

Erzurum

Şevki Erker

Bu maddede yazılı talimatnamenin tanziminden evvel yapılmış olan bina ve tesislerden talimatname esaslarına aykırı olup da âfet vukuunda tehlikenin genişlemesine sebeb olabilecek veya âcil tedbirlerin alınmasını güçleştirecek mahiyette olanların, talimatnameye göre ıslah ettirilmesine, ıslahı elverişli olmadığı takdirde yıktırılmasına İmar ve İskân Vekâletinin teklifi üzerine Vekiller Heyetince karar verilir. Bu takdirde mülk sahibinin karşıla-sacağı zarar ve ziyan bu kanunun 19 ncu maddesine göre takdir edilerek kendisine ödenir.

Yüksek Reisliğe

Şifahen arz ettiğim sebeplere istinaden 14 ncü maddenin, 3 ncü madde ile aşağıdaki şekilde birleştirilerek 3 ncü madde olarak kabulünü arz ve teklif ederim.

Maraş

Nusret Durakbaşa

2 nci madde gereğince tesbit ve ilân edilen âfet bölgelerinde;

a) Şehir, kasaba ve köylerde bina ve mes-

ken inşaatı fen heyetlerince tehlikeli görülen mahaller yapı için yasak bölge sayılır.

b) Yeniden yapılacak, değiştirilecek, büyü-tülecek veya esaslı tamir görececek resmî ve hu-susi bütün yapıların tâbi olacağı fennî şartlar İmar ve İskân ve Nafia Vekâletlerince müşte-rek bir talimatname ile tesbit olunur.

c) Belediye teşkilâtı olan yerlerde yasak bölgenin ve talimatname hükümlerinin yapı ruh-satîyelerinde göz önünde bulundurulması mecbu-ridir. Belediye teşkilâtı olmayan yerlerde ise ya-sak bölge ve talimatname hükümlerinin tatbiki ile ihtiyar meclisleri mükelleftirler.

d) Bu madde hükümlerine aykırı olarak ya-pılan inşaat 13 ncü maddede zikredilen usüller dairesinde mahallin mülkiye âmirinin emriyle yıktırılır. Ancak yıkım için fon hesabından öde-nen paralar inşaat sahibinden tahsil edilir.

REİS — Efendim, önergeleri aykırılık de-recelerine göre reylerinize arz edeceğim.

Evvelâ, Maraş Mebusu Nusret Durakbaşa'nın, 14 ncü madde ile 3 ncü maddenin birleş-tirilerek yeni bir 3 ncü madde teşkili hakkın-daki vâkı takririne encümen iştirak ediyor mu?

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM ANIT (Samsun) — İştirak etmiyoruz.

REİS — Encümen iştirak etmemektedir. Takriri reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Yozgad Mebusu Sefer Eronat'ın, maddenin tadilini isteyen takririne encümen iştirak ediyor mu?

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM ANIT (Samsun) — İştirak etmiyoruz.

REİS — Encümen iştirak etmemektedir. Takriri reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şevki Erker'in, maddeye ilâve fıkra konul-masını tazammun eden takririne encümen iştirak ediyor mu?

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM ANIT (Samsun) — İştirak etmiyoruz.

REİS — Encümen iştirak etmemektedir. Takriri reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi maddeyi tekrar okuyarak reylerinize arz ediyorum.

(3 ncü madde tekrar okundu.)

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmştir.

MADDE 4. — Dahiliye, İmar ve İskân, Nafia, Sıhhat ve İctimai Muavenet ve Ziraat vekâletlerince âcil yardım teşkilâtı ve programları hakkında umumi esasları ihtiva eden bir talimatname yapılır.

Bu talimatname esasları dairesinde âfetin vukuunu mütaakıp yapılacak kurtarma, yaralıları tedavi, barındırma, ölüleri gömme, yangınları söndürme, yıkıntıları temizleme ve felâketzedeleri işe gibi hususlarda tatbik etmek üzere vazife ve vazifelileri tâyin, içtima mahallerini tesbit eden bir program valiliklerce tanzim ve icabeden vasıtalar ihzar ve muhafaza olunur. Bu programların tatbiki valiliklerce kurulacak kurtarma ve yardım komiteleri marifetiyle sağlanır.

Kaza, nahiye ve köylerde tafsilâtlı çalışma muhtıraları ve tatbik programları, musaâdık vilâyet muhtıra ve programlarındaki esaslar dairesinde kazalarda kaymakamlar, nahiye ve köylerde nahiye müdürleri tarafından düzenlenir. Vilâyet kurtarma ve yardım komitesinin tetkikinden sonra valilerin tasdıki ile kesinleşir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok, verilmiş iki takriri okuyoruz.

Sayın Riyasete

Özeti: 4 neü maddeye bir kelime eklenmesi hakkında.

Ordu personel ve malzemesinden de âfetlerdeki yardımlarda kullanılması tasarıda 6 neü ve 8 neü maddelerde zikredildiğinden, 4 neü maddeye M. M. Vekâletinin de ithalini arz ve teklif eylerim.

Niğde

A. Eren

Yüksek Reisliğe

Dördüncü maddenin aşağıdaki şekilde tadilini arz ve teklif ederim.

Konya

Himmet Ölçmen

Madde 4. — Dahiliye, İmar ve İskân, Nafia, Sıhhat ve İctimai Muavenet ve Ziraat vekâletleriyle Türkiye Kızılay Cemiyetince âcil yardım teşkilâtı ve programları hakkında umumi esasları ihtiva eden bir talimatname yapılır.

REİS — Encümen iştirak ediyor mu?

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM ANIT (Samsun) — Encümen Asım Eren'in takririne iştirak etmemektedir. Himmet Ölçmen'in takririndeki, Türkiye Kızılay cemiyetinin madde metnine alınmak üzere encümeneye verilmesini rica ederim. (Anlaşılmadı sesleri.)

REİS — Encümenin izahı lâzım, anlaşılmamış.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM ANIT (Samsun) — Muhterem arkadaşlar; kanunun 4 neü maddesi bir talimatname yapılmasını âmirdir. Talimatnameler, yüksek malûmunuz olduğu üzere, hüküm ve kuvvetini kanundan istinbat ederler. Binaenaleyh, 4 neü maddeye Türkiye Kızılay Cemiyeti ibaresinin ilâvesi suretiyle, 4 neü maddenin 1 neü fıkrasında : (Dahiliye, İmar ve İskân, Sıhhat ve İctimai Muavenet, Ziraat vekâletleriyle beraber Türkiye Kızılay Cemiyetince âcil yardım teşkilât ve programları dairesinde umumi esasları tanzimeden bir talimatname yapılır) demek suretiyle, şimdiye kadar Kızılay tarafından yapılagelmekte olan âcil yardımlar için kanuni bir müeyyide kabul etmiş olacağız.

Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — İzzet Akçal.

İZZET AKÇAL (Rize) — Aziz arkadaşların, umumi hukuk esaslarından inhirafı tazammun eden komisyon sözcüsünün beyanını ben doğru bulmamaktayım. Kızılay bir cemiyettir. Menafii âmmeğe hadim bir cemiyet. Bir talimatname yapılacaktır. Bu talimatnameyi kim yapacak? İera organı yapacaktır. Kızılayın mütalâasını alabilir. Fakat Kızılay gibi bir Cemiyeti yani iera organının dışında bir çalışmaya yapmak mecburiyetinde bulunan bir cemiyeti, tazvif etmek, talimatnamenin yapılması için asla yerinde olmaz. Bundan, şimdiye kadar kanunların yapılışında çekinilmiştir. Cemiyetlere doğrudan doğruya vazife verilmemektedir. Kızılay Cemiyetinin elbette ki, mütalâası alınabilir. O cemiyetin her hangi bir mümessili talimatnamenin ihzarında bulunabilir. Fakat kanunda buna yer vermek doğru değildir. Ve sakat bir yoldur. Bu itibarla Himmet Ölçmen'in teklifi yerinde değildir. Komisyon sözcüsünün beyanı da umumi mevzuatta şimdiye kadar itina edilmiş olan hususata aykırıdır. Kabul edildiği takdirde bununla bir istisna vaz'etmiş olacağız. Bunun arkası sökün eder.Şu cemiyet veya bu

cemiyet, menafii umumiyeye hadim cemiyetim, talimatname yapılırken benim de mütalâam alın-
sın diye, bir iddia dermeyan eder. Kanun ya-
pıcısı, cemiyetlere, bunu emsal göstererek vazife
vermeye kalkışır. Kanaatimce bu asla doğru
bir yol değildir.

REİS — Sadettin Yalım.

SADETTİN YALIM (Kocaeli) — Muhte-
rem arkadaşlarım, kısaca fikrimi arz ede-
yim, Kızılay Cemiyetinin bu maddeye
ithal edilmesi çok yerinde bir hareket ola-
caktır. Numuneyi imtisal olarak Kızılayın
kanun metninde bulunması diye bir şey bahis
mevzuu değildir. Bu sebeple Kızılay Cemiyeti-
nin madde hükmüne ithalini Muhterem Heyeti-
nizden rica ederim .

REİS Elimizde iki önerge mevcut. Asım
Eren'in önergesine komisyon iştirak etmemek-
tedir. Diğeri de Himmet Ölmen'in önergesidir.
Burada takrir sahibi yaptığı tadili dördüncü
maddenin birinci fıkrasına (Adliye, Maliye,
İskân, Nafia, Sihat ve İctimai Muavenet, Zı-
raat Vekâletlerince) ibaresinden sonra (Ve
Türkiye Kızılay Cemiyetine) tâbirinin ilâvesi-
maksadiyle yapmıştır.

Binaenaleyh bu takriheri sırası ile reyler-
inize arz ediyorum. İçinde kabul edilen olur-
sa kanun maddesi o şekilde tanzim edilmek
üzere komisyona verilecektir.

Asım Eren'in takririni kabul edenler... Et-
miyenler... Kabul edilmemiştir.

Himmet Ölmen'in, dördüncü maddenin
birinci fıkrasına (Türkiye Kızılay Cemiyetince)
ibaresinin ilâvesini tazammun eden önergesini
reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Et-
miyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi aynen reylerinize arz ediyorum.
Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Birinci maddede yazılı âfet-
lerden vatandaş hayatının ve millî servetin
korunması maksadiyle lüzumlu tedbirleri araş-
tırmak, ilgili vekâlet ve müesseselerle iş bir-
liği yaparak öğretim ve yayımlarda bulun-
mak, âfetlerin neticelerini tahlil ederek umu-
mun faydalanmasına sunmak üzere İmar ve İskân
Vekâletine bağlı ve hükmi şahsiyeti haiz
enstitü ve kurumlar kurulabilir.

REİS — Bu maddeye ait bir önerge var
okuyoruz efendim.

T. B. M. Meclisi Sayın Riyasetine

Özeti : 5 nci maddeye tadil teklifi

(Âfetlerde yardım) kanun tasarısının 5 nci
maddesinde; vatandaşın, istimlâk ve istimval
halinde (Tazminat ve bedel ecrimisil) ile tat-
min ve ihkakı esası dâhil değildir.

Aynı tasarının başka hükümlerinde ise bâ-
zı (Bedel ve tazminat) hakları kabul edildi-
ğinden kanun tasarısında bir insicamsızlık gö-
rülmemektedir.

Bu sebeplerle (İşgalde ve iadede durumun
zabıtla tesbiti. Ecrimisil ve bedel takdir ve
tazmini) hükümlerinin de encümence tedvin
edilerek, 5 nci maddeye ithalini arz ve teklif
ederim.

Niğde

A. Eren

REİS — Encümen.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM
ANIT (Samsun) — Muhterem arkadaşlarım,
encümence yeniden tedvin edilmiş olan 5 nci
madde ile takrir sahibi arkadaşımın ileri sür-
müş olduğu mütalâaların madde ile bir ilgisi
görülmemiştir. Bendeniz 5 nci maddenin ay-
nen kabulünü rica ediyorum.

REİS — Takriri reylerinize arz ediyorum.
Kabul edenler... Etmeyenler... Takrir kabul
edilmemiştir.

Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler...
Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mülkiye âmirlerine verilen fevkalâde
salâhiyetler

MADDE 6. — Umumi hayata müessir âfetle-
rin vukuu akabinde vali ve kaymakamlar (As-
kerler, hâkimler ve hâkim sınıfında bulunanlar
müstesna olmak üzere) 18 - 65 yaş arasındaki bü-
tün erkeklere vazife vermeye, bedeli, ücreti veya
kirası sonradan ödenmek üzere canlı, cansız, res-
mî, hususi her türlü nakil vasıtalarına ve lüzum-
lu makina, alât ve edevatına el koymaya ve hiç-
bir kayda ve merasime tâbi olmaksızın tedavi,
kurtarma, işe, ibate ve sair işlerin gerektirdiği
âcil mubayaaları yapmaya, Devlete, mahallî id-
relere, vakfa, Devlet İktisadi Teşekkülleri ile
bunlara bağlı müesseselere ait her türlü gayri-
menkulleri, kâfi gelmediği takdirde diğer hükmi
şahıslar ile hakiki şahıslara ait bina, mesken ve
müstemilâtı ile bahçe ve arsa gibi araziye muvak-
katen işgale salâhiyetlidir.

Yukardaki fıkrada yazılı salâhiyet âfetin hı tamından itibaren ancak bir haftanın geçmesiyle nihayete erer.

Kendilerinden yardım istenilen âfet bölgesi civarındaki vali ve kaymakamlar yukarıki fıkralarda yazılı salâhiyetlerini kullanarak bütün imkân ve vasıtalarla yardıma mecburdurlar.

REİS -- Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mükellefiyetler

MADDE 7. — Âfet bölgelerinde veya civarında bulunan ordu, jandarma, kıta, birlik ve müesseselere kumandanları, hazaarda, kendilerinden vali veya kaymakamlar tarafından istenilecek yardımları üstlerinden emir beklemeksizin yapmaya mecburdurlar.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Rasat istasyonları vukuu muhtemel âfetleri bu bölgelerin en büyük mülkiye âmirine derhal bildirmeye mecburdurlar.

Ellerinde muhabere vasıtaları, haber ulaştırma imkânları bulunan mülkî ve askerî bütün resmî makam ve müesseseler âfetlerin vukuu haberini mahallin en büyük mülkiye âmirine derhal bildirmekle mükelleftir.

Âfetlerin vukuunu ihbar veya yardım talepleri için yapılacak telgraf, telefon, telsiz muhaberelelerini, telgraf ve telefon merkezleri, demiryolu istasyonları, askerî muhabere teşkilleri her işe tercihan parasız kabule ve muhataplarına ulaştırmaya mecburdurlar.

İcabında radyo istasyonlarından da parasız istifade edilir.

REİS — Madde hakkında bir önerge vardır, okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

8 nci maddenin 1 ve 2 numaralı bentlerinin aşağıda yazılı olduğu şekilde tadilini arz ve teklif ederim.

Konya
H. Ölçmen

Madde 8. — Rasat istasyonları; vukuu muhtemel âfetleri bu bölgelerin en büyük mülkiye âmirine derhal bildirmeye mecburdurlar.

Ellerinde muhabere vasıtaları, haber ula-

tırma imkânları bulunan mülki ve askerî bütün resmî makam ve müesseseler; âfetlerin vukuu haberini mahallin en büyük mülkiye âmirine derhal bildirmekle mükelleftir.

İlhaberi alan en büyük mülkiye âmiri, keyfiyeti en kısa zamanda Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumi Merkezine de bildirir.

Âfetlerin vukuunu ihbar veya yardım talepleri için yapılacak telgraf, telefon, telsiz muhaberelelerini; telgraf ve telefon merkezleri, demiryolu istasyonları, askerî muhabere teşkilleri her işe tercihan, parasız kabule ve muhataplarına ulaştırmaya mecburdurlar.

Türkiye Kızılay Cemiyetinin resmî makamlarla, kendi teşkilâtının bu mevzudaki muhaberatı da aynı hükme tâbidir.

REİS — Himmet Ölçmen arkadaşımızın takririnde ilâvesi istenen husus âfetlerin vukuunda keyfiyetin derhal Kızılaya bildirilmesi, Kızılayın bu suretle yapacağı muhaberatın da aynı esaslara tâbi olmasıdır ki bu hususa encümen iştirak etmemektedir.

SADETTİN YALIM (Kocaeli) — Muhterem arkadaşlar, ben maddedeki «Kızılay» kelimesinden evvel; «Valiler âfet vukuunda bunları derhal Hükümete bildirmeye mecburdur.» cümlesinin ilâvesini rica ediyorum. Kanunun heyeti umumiyesi görüşülürken de bunu arz etmiştim. Biz bunun zarureti Üsküdar faciasında hissettik. Daha evvel bildirilmiş olsaydı belki facianın sebeb olduğu neticelerden bir kısmını önleyebilirdik. O hâdisede Hükümete bizzat haber verdim ve Hükümet Reisi uçaklar ve sair vasıtalarla mümkün olan yardımı göndermek suretiyle facianın daha fena neticelere gitmesini önledi ve Hükümetçe iş daha çabuk ele alınmış oldu. Onun için her hangi bir deprem veya su âfeti vukuunda vali, kendi bölgesi dâhilinde belki halledebilirim diye Hükümete haber vermiyebilir, bundan ise büyük zararlar doğabilir. Bu itibarla kanuna geçmezse bile zabıtlara geçmesinde fayda telâkki ettim. Valiler vukubulacak âfet veya hâdiseleri derhal Hükümete bildirmelidir ki, âcilen tedbir alınması mümkün olsun. Bâzı idare âmirleri gereken tedbiri bizzat alır, bâzıları ise imkânsızlıklar dolayısıyla belki alamaz. Bilhassa bunu söylemek istiyorum.

İkincisi de Kızılay meselesidir. Muhterem arkadaşlar hepiniz Kızılaycı olarak değilse de,

memleket çocukları olarak takdir edersiniz ki, Kızılayın ne kadar süratle haber alırsa, o kadar süratle hareket ettiği malûmdur. Binaenaleyh, burada da bir zarar yoktur. «Kızılaya malûmat verilir» kelimesi bir külfet değildir. Evet, Hükümete malûmat verildiği anda Kızılaya da Hükümetçe malûmat verilecektir, ama bizzat Kızılaya da mahallince haber verilmesi daha doğru olur. Çünkü, 20 dakika, 10 dakika veya beş dakika evvel mahalline gidilmesinde fayda vardır. Yüksek Meclisinizden; «Kızılaya da malûmat verilir» şeklindeki tahririn kabulünü rica ediyorum.

REİS — Efendim, Sadettin Yalım arkadaşımızın şifahi iki talebi vardır. Birisi Kızılaya haber verilmesi hususundadır ki, Himmet Ölçmen arkadaşımızın da bu şekilde bir tahriri vardır. Diğeri ise mahallî mülkiye âmirlerinin keyfiyeti merkezi Hükümete bildirmeleri hususundadır. Maddede bu yoktur ve kendisinin de buna dair bir teklifi bulunmamaktadır. Kızılayın haberdar edilmesi hususuna encümen iştirak etmemektedir.

Buyurun İzzet Akçal.

İZZET AKÇAL (Rize) — Aziz arkadaşlar; buna da lüzum yoktur. Kızılay bir cemiyettir. Haliyle vali veya mahallin en büyük mülkiye âmiri bölgesindeki büyük âfetten Dahiliye Vekâletini ve hattâ Erzincan felâketinde olduğu gibi İcra organının başında bulunan Başvekâleti haberdar eder. Dahiliye Vekâleti böyle bir felâketten Kızılayı derhal haberdar eder. Kızılayı koyuyoruz, Himayeietfahı niçin koymuyoruz? Diğeri bir arkadaş da böyle bir talepte bulursa onu da kanun metnine koyacak mıyız? Esasen bir talimatname yapılacaktır. Bu talimatnameye bu gibi hususlar girecektir. Bu itibarla kanunun hacmini lüzumsuz ve yalnız bu kanuna maksur olabilecek fakat ilerde emsal gösterilebilecek şekilde bir genişletilmeye gitmekte asla fayda yoktur, hattâ mahzur telâkki ederim.

REİS — Himmet Ölçmen arkadaşımızın tahririni reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Bu kanunda yazılı âfetlerin vukuunda ilk yardımları mahallerine yetiştir-

mek maksadiyle bu bölgelere mülkiye âmirleri ve alâkalı makam ve müesseseler tarafından gönderilecek kurtarma ve yardım ekipleri, her türlü malzeme, makina, alât, yiyecek, giyecek ve barınma eşya ve maddeleri umumi, hususi ve mülhak bütçeli idarelerle bunlara bağlı müesseseler ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin, vilâyetler, belediye ve köylere aidolan ve bunlara bağlı bulunan müesseselerin elinde bulunan her türlü kara, deniz ve hava nakil vasıtaları ile, bedeli sonradan ödenmek üzere, sevk edilir. İhtiyaç hissedilen mahallerde bu mecburiyet ve mükellefiyetler hakiki şahıslarla her türlü şirket ve müesseselere de teşmil edilebilir.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen, yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Gerek yukarda yazılı âfetlerin vukuunda, gerek her türlü kurtarma, barındırma, yardım, söndürme, sevk ve tevzi işlerinde çalışanlardan yaralanan veya sakatlanan yahut hastalananlar en yakın hastaneye veya tedavi yerlerine sevk edilirler. Mülki ve askerî hastane ve tedavi yerleriyle umumi, mülhak, hususi bütçeli idarelere, belediye, hakiki ve hükmi şahıslara ait bütün hastane ve tedavi yerleri bunları hemen kabul ve tedavi etmeye mecburdurlar.

Resmî hastane ve tedavi evlerinde bulunanlara parasız bakılır. Resmî hastane ve tedavi evlerinde yer olmaması veya tedavi imkânı bulunmaması gibi sebeplerle zaruri olarak hususi hastanelerde yapılan tedavi ücretleri sonradan bu kanun mucibince ödenir.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Birinci maddede yazılı âfetlerin vukuunda ilk kurtarma işlerinde en çok üç güne kadar çalıştırılacaklara bedeni hizmetlerinden dolayı ücret verilmez. Çalıştıkları müddetce parasız ekmek ve katık verilir. Bunların beraberlerinde getirdikleri veya emir üzerine verdikleri alât ve edevat, malzeme ve vasıtalarından tamire muhtaç hale gelenler bedeli sonradan ödenmek üzere tamir ettirilir.

Zayaa uğrıyanlarla tamiri imkânsız olanların bedeli rayiç üzerinden bilâhara müstahiklerine ödenir.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen, yok.. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tazminat, ikramiye ve avans

MADDE 12. — a) Bu kanun mucibince kendilerine vazife verilmiş olanlardan memur bulunmayanların, vazifelerinin ifası sırasında vukubulan kazalarda ölenlerin mirasçalarına veya mâlûl kalanlara ödenecek tazminat,

b) Âfetler dolayısıyla memur olan ve olmayanlardan fevkalâde yararlık gösterenlere verilebilecek ikramiyeler,

c) Âfete mâruz kalan bölgelerde Umumi Muvazeneden, mülhak bütçeli idarelerden, hususi idare ve belediyelerden, 2847 ve 3659 sayılı Kanuna tâbi müesseselerden maaş ve ücret alan memur ve müstahdemlerle emekli, dul ve yetimlerden yardıma muhtaç olacak derecede malen veya bedenen ehemmiyetli zarara uğriyanlara üç aylık istihkaklarını geçmemek üzere verilebilecek avansla bu avansların ne suretle istirdadedileceği ve vefat edenlere ait avansların kısmen veya tamamen geri alınıp alınmayacağı ve diğer hususlar hakkında İmar ve İskân Vekâletince hazırlanacak esaslar, İera Vekilleri Heyetince tasvibedildikten sonra tatbik olunur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Âfet bölgelerinde yapılacak teknik işler

MADDE 13. — Âfeti mütaakıp, İmar ve İskân ve Nafia vekâletlerince kurulacak fen heyetleri tarafından resmî ve hususi bütün binalar tetkik ve muayeneye tâbi tutulur. Bunlardan yıktırılması ve boşaltılması gerekenler hakkında fen heyetlerince en büyük mülkiye âmirine rapor verilir.

Bu makamlarca bu binalar derhal boşalttırılır. Yıkılması icabedenler için en çok 30 gün mühlet verilerek tehlikenin giderilmesi sahiplerine bildirilir. Mahallinde sahibi bulunmadığı takdirde keyfiyet mahallî vasıtalarla ilân edilmek suretiyle tebliğ yapılmış sayılır.

Mal sahibi yıkmadığı takdirde bu binalar yıkma parası yıkımdan elde edilecek malzeme bedelinden ödenmek üzere mahallin en büyük mülkiye âmirinin emriyle yıktırılır.

Yıkımdan elde edilecek malzeme bedelinin tamamı yıkma parasını karşılamadığı takdirde

de mütebaki kısmı 33 nci maddede teşkil edilen fondan ödenmek suretiyle yıktırılır.

Tehlikeli fakat ıslahı mümkün olan binaların fen heyetlerinin göstereceği şartlara göre tamiri yapılınca kadar içine girilmesine ve oturulmasına müsaade edilmez. Bu binalar bir sene zarfında tamir ettirilmediği ve itiraz da olmadığı takdirde yukarıdaki esaslar dairesinde yıktırılır. İtiraz vukuunda keyfiyet mahallî idare heyetlerince tetkik olunur. İtiraz sebepleri vârit görüldüğü takdirde müddet daha iki seneye kadar uzatılabilir.

Resmî daire ve müesseselere ait binalardan bu madde gereğince yıktırılması icabedenler yıkma masrafları alâkalı daire ve müesseselerce sonradan iade edilmek şartıyla fon hesabından ödenerek yıktırılabilir.

REİS — Sefer Eronat.

SEFER ERONAT (Yozgad) — Muhterem arkadaşlar, Devlet tasarrufatında vatandaşın mülkiyet hakkı yolunu açmak mecburiyeti prensip olarak kabul edilmiştir.

Şimdi, bir İmar Kanunu var, bir de umumî felâketler dolayısıyla yapılacak yardım için bir kanun çıkarmaktayız. Çıkarmakta olduğumuz bu kanunun 13 nci maddesi çok mühim bir maddedir. Size bir mukayese yapacağım:

İmar Kanununda yıkma müddeti 7 gündür. Bu lâyhada - çabuk iş çıkarması lâzımgelen bu lâyhada - 30 gündür. Tuttu mu? Tutmadı. İslah için İmar Kanununda münasip kısa bir mehil verilmektedir. Bu kanunla ıslah için 1 - 2 sene müddet verilmektedir.

Şimdi bu acele ve çabuk iş görecektir kanunla bu tuttu mu? Tutmadı.

İtiraz hakkına gelince: İmar Kanununda yıkım ve tashih için vatandaşın itiraz hakkı verilmiştir. Bu lâyhada yıkma itiraz hakkı verilmiş, ıslah itirazına hak verilmiştir. Kaç günde olduğu nâmalûm. Senenin 360 nci günü dahi itiraz hakkı vardır. Halbuki diğer taraftan itiraz hakkı 7 gündür.

Allah razı olsun, bundan evvelki İmar Kanunu üzerinde iyi kalem işletilmiş, gayet râna hükümler tedvin edilmiş, dörtbaşı mamur bir kanundur. Buna aykırı vatandaşın hakkını saymamak suretiyle ve bir kanun yolu verilmemek suretiyle hakkı mülkiyete vâkı tasarrufları başıboş bırakmanın adaletle kabili telif olmadığını ifade etmek isterim. Aynı mev-

zû üzerinde diğeri bir kanunun hükümlerine muhalif hükümleri ihtiva eden yeni bir kanun çıkarmaktadır. Bu nerede görülmüştür.

Aynı işe müşabih, ikisi de bir evin yıkılmasına mütedair olan bir mevzuda İmar Kanunu itiraz için yedi günlük bir müddet vermekte iken umumi felâketler dolayısıyla çıkan kanuna göre yapılacak muamelede itiraz müddeti bir sene uzayacaktır. Son kanunla istenilen şey çabukluktur. Bunun çabukluk neresinde? Üstelik vatandaşın haklarına bir tecavüz vardır. Madde vatandaşın hakları ile mütenasip şekilde mütalââ edilmiştir.

Bendeniz 13 neü maddenin tadili için bir önerge veriyor, dikkat nazârınıza arz ediyorum. Kanaatimece teklifin ilerisi için ve bütün vatan sathında yaşayan insanlar için bir mâna taşımaktadır. Boş geçilmemesi icabeden bir mevzudur.

Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Encümen..

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM ANIT (Samsun) — İştirak etmiyoruz.

REİS — Önergeyi okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla yapılacak yardım ve tedbirler hakkındaki lâyihamın 13 neü maddesinin aşağıdaki şekilde tadilini arz ve teklif ederim.

Fıkra : 2

Bu makamlarla bu binalar derhal boşalttırılır. Yıkılması veya tashihi icabedenler hakkında en büyük mülkiye âmirlerinin havalesi ile vilâyet idare heyetlerince İmar Kanununun bu konudaki hükümleri tatbik olunur.

Mucip sebep :

Bir şehirde aynı mevzuda iki ayrı hüküm taşıyan kanunun tatbik olunmaması ve İmar Kanununun hükümlerinin daha geniş halk ve hükümet murakabesi menfaatlerine daha uygun bulunması.

Yozgad

Sefer Eronat

REİS — Encümen iştirak etmemektedir. Takriri reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Dikkate alındığı için encümene veriyorum.

MADDE 14. — İkinci madde gereğince tesbit ve ilân olunacak âfet bölgelerine dâhil şehir,

kasaba ve köylerde bina ve mesken inşası fen heyetlerince tehlikeli görülen mahaller yapı için yasak bölge sayılır. Belediye teşkilâtı olan yerlerde belediyeler, olmıyan yerlerde muhtar ve ihtiyar meclisleri bu yasak bölge hükmünü tatbik ile mükelleftirler. Hilâfına hareket edildiği takdirde yapılan veya yapılmakta olan binalar vali veya kaymakamların emriyle yıktırılır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Âfet dolayısıyla hasara uğramış şehir ve kasabaların imar plânı mevcud olup da İmar ve İskân Vekâletince tadiline lüzum görülmediği takdirde inşaata mevzuat dâhilinde derhal müsaade edilir.

Mevcut imar plânının tadiline lüzum görülen şehir ve kasabalarda bu tadilât plânları İmar ve İskân Vekâletince 5 ay zarfında ikmal ettirilir.

İmar plânı mevcud olmıyan yerlerin imar plânını İmar ve İskân Vekâletince âzami bir sene zarfında ihzar ettirilir.

Bu plânlar yapılmıya kadar müstakbel plânlara göre esaslı inşaat yaptırılmasına İmar ve İskân vekâletince müsaade edilebilir.

Yukarda yazılı hallerde veya yerinin değiştirilmesi icabeden şehir ve kasabalarda alâkâbların kendi arsaları üzerine ilk barınma tedbiri olarak muvakkat baraka inşasına izin verilebilir. Bu nevi muvakkat inşaatın, imar plânı mevcud olan yerlerde âfetin vukuundan, imar plânı olmıyan, veya tadil edilen veya yerleri değiştirilecek olan şehir ve kasabalarda yeni plânların tasdikinden itibaren bir sene içinde sahipleri tarafından yıkılması mecburidir. Aksi halde masrafları yıkıntı bedelinden ödenmek üzere mahallin en büyük mülkiye âmirinin emriyle belediyelerce yıktırılır. Bu bir senelik müddet zaruret halinde ilgili valiliğin teklifi üzerine İmar ve İskân Vekâletince lüzumu kadar uzatılabilir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Âfet bölgelerindeki bir topluluğun kaldırılarak

başka yerlere nakli

MADDE 16. — Umumi hayata müessir âfetlerden önce veya sonra katî lüzum üzerine meskûn bir topluluğun bir kısmının veya tamamının kaldırılarak başka mahallere toplu olarak veya hut dağıtılarak yerleştirilmesi Dahiliye, Maliye,

Nafia, İmar ve İskân, Sıhhat ve İctimai Muavenet, Ziraat, Maarif ve Sanayi Vekâletleri mütehassıs temsilcilerinden müteşekkıl bir komitece tetkik olunduktan sonra İera Vekilleri Heyeti kararıyle İmar ve İskân Vekâleti tarafından yaptırılır.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Kıymet takdiri, parselleme ve tevzi

MADDE 17. — Âfet bölgelerinde hasara uğrıyan kısımlar içinde bulunan gayrimenkullerle hasara uğrıyan kısımlar dışında kalan ve İmar ve İskân Vekâletince tesbit edilen sahalardaki gayrimenkullerin aşağıdaki maddelerde gösterildiği şekilde kıymetlerinin takdirine ve bu kıymetlere göre birer kıymet belgesi tanzimine ve bu belgelerin sahiplerine tevzii mukabilinde gayrimenkulleri temellûke ve İmar ve İskân Vekâletince tasdikli imar plânlarına göre parselleyip maliyet bedeli üzerinden tevzi veya toplu inşaata tahsise belediye veya köy hükmi şahsiyetleri salâhiyetlidir.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Âfet sahaları ve bölgelerini; bu kanuna göre bina yaptırılacak yerlerin İmar ve İskân Vekâletince lüzum gösterilecek mahallerin kadastrosu, ilânların yapılmasına, kadastro komisyonlarının kurulmasına lüzum kalmaksızın kadastro postalarına belediyece iki bilir kişi verilme ve tasarruf tetkikleri mahallî kadastro müdürü veya tapu memuru tarafından ifa olunmak suretiyle 2613 sayılı Kanuna tevfiқан ve tercihan Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğünce yaptırılır. İhtilâflar mahallî mahkemelerde hallolunur. Bu suretle tesbit ve tanzim edilecek haritalar tapu siciline esas teşkil eder.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 19. — 17 nci maddedeki gayrimenkulleri bedelleri köylerde köy ihtiyar heyetlerinden bir, mülk sahibi köylülerden bir ve fen adamlarından bir zattan, şehir ve kasabalarda Belediye Meclisi âzasından bir, mülk sahiplerinden bir ve fen adamlarından bir zattan müteşekkıl üç kişilik komisyonlar mârifetiyle takdir ettirilir. Fen adamları bulunmayan yerler-

de bu işlerden anlıyan bir zat komisyona alınır. Bu komisyonlar mahallin en büyük Mülkiye âmirleri tarafından teşkil edilir. Komisyonlar aralarından seçecekleri reisin başkanlığında çalışır ve ekseriyetle karar verirler.

Mezkûr gayrimenkullerin yüz ölçülerini, evsafını ve takdir edilen bedeli ihtiva eden cetveller 10 gün müddetle mahallî inkân ve şartlara göre ilân ve gazete ile neşrolunur.

Takdir edilen kıymete karşı ilân müddetinin hitamından itibaren 7 gün içinde gayrimenkulün bulunduğu mahal Asliye Hukuk Mahkemesinde dâva açılabilir. Dâvanın açıldığı tarihten itibaren 8 gün içinde taraflar mahkemeye çağırılırlar. Bu dâvalar basit muhakeme usulüne tâbidir ve diğer dâvalara tercihan görülür. Dâvanın açılması veya Temyiz talebi bu kanuna göre yapılacak muameleleri ve inşaat ameliyesini hiçbir suretle durduramaz. Bu dâvalar dolayısıyla mahkemelerce ihtiyati tedbir kararı verilmaz.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen... Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 20. — 19 ncu maddede yazılı itiraz müddetinin sonunda itiraz edilmeyen veya itiraz edilip kesinleşmiş hükümle tesbit edilmiş olan kıymetleri gösterilen belgeler, sahipleri adına tanzim olunarak belediye ve köy ihtiyar heyetlerince müracaatlerinde kendilerine veya kanuni mümessillerine verilir. Hisseli veya intikali yapılmamış gayrimenkullerin kıymet belgeleri hissedarları veya kanuni mirasçuları adına tanzim olunur. Bu kıymet belgelerinin kayıtları kaymakam veya vali tarafından tasdikli defterlerde tutulur. Tapuda kaydı bulunmayan veya mülkiyeti ihtilâflı veyahut veraset ilânı ibraz edilmemiş olan gayrimenkullere ait kıymet belgelerine mülk sahibinin veya mutasarrıfının adı yazılmıyarak sadece ada ve parsel sayısı, yüzölçüsü ve evsafı ile takdir edilen bedeli kaydedilir. Bunlar belediye veya köy kasasında muhafaza edilerek sahipleri belli oldukça isimleri yazılıp kendilerine verilir. Bu nevi belgelere ait bedeller Türkiye Emlâk Kredi Bankasında mahfuz tutulur. İlan tarihinden itibaren 10 yıl içinde sahibi çıkmıyan kıymet belgeleri hükümsüz addedilir ve bankadaki mukabilleri fon hesabına iade olunur.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM ANIT (Samsun) — Bu maddenin 4 ncü satırında bulunan (gösterilen) kelimesi (gösteren) olarak düzeltilicek.

REİS — Maddeyi bu tashih ile reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Âfet bölgesi içinde ve dışın-da tesbit olunan imar ve iskân sahaları dâhi-
lindeki gayrimenkullerden Hazineye, hususi idareye, belediye ve katma bütçeli dairelere aidolanlardan (Vakıflar Genel Müdürlüğü gayrimenkulleri ile Hazineye ait gayrimenkullerden bir âmme hizmetine tahsis edilenler hariç) ihtiyaca tekabül eden miktarı İmar ve İskân Vekâletinin talebi üzerine bedelsiz olarak bu işe tahsis olunur.

Âfet bölgesi dışında yeniden kurulacak köy-
lerle mevcut köylere yapılacak ilâveler için yukardaki hükümleri dairesinde arazi temini mümkün olamıyan hallerde arazi satılmabileceği gibi istimlâk meyzuatı dairesinde istimlâk de yapılabilir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 22. — 17 ve 21 nei maddeler gereğince temin olunan gayrimenkuller, İmar ve İskân Vekâletince tasdikli imar plânlarına göre parsellere ayrılır. Bu parseller aşağıdaki hükümlere tâbi olmak şartıyla alâkalı tapu daireleri tarafından İmar ve İskân Vekâletince tasdikli imar plânlarına istinaden belediyenin ve köy ihtiyar heyetinin yazıları üzerine belediye veya köy adına tescil edilir.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 23. — Belediye veya köy mülkiyetine geçen arsalardan İmar ve İskân Vekâletince görülen lüzuma binaen üzerine toplu inşaat yapılmıyacak olanları :

A) Bu kanun mucibince kıymet belgesi verilenlere noter huzurunda kur'a çekilmek suretiyle tevzi edilir. Kıymet belgelerindeki bedellerin fazla olması halinde aradaki fark sahiplerine ödenir. Noksanı borçlandırılır.

B) İmar plânına göre âmme hizmetine tahsis olunan yerler belediyece veya köy ihtiyar he-

yeti tarafından bedelsiz olarak alâkalı müessese-
lere verilir.

C) Yukardaki fıkralar mucibince tevzi ve tahsise tâbi tutulan arsalar belediye veya köy hükmi şahıslarının tapu idaresine işarı üzerine tapu idaresi tarafından tahsis edildikleri şahıslar, hissedarlar veya vârisi adına tescil olunur.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Bu kanunda yazılı âfetler sebebiyle kullanılmıyacak hale gelmiş olan binalar, arsa hükmünde olup kıymet takdirine ithal edilmeyen enkaz ve malzeme mal sahibine aittir.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Bu kanunun şumulüne giren gayrimenkullerin vergi borçları tapuca tescil muamelesinin yapılmasına mâni teşkil etmez.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 26. — Bu kanun hükümlerine göre inşa edilecek binalar Türkiye Emlâk Kredi Bankası veya Toprak ve İskân İşleri Umum Müdürlüğünece yapılır veya yaptırılır.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 27. — İnşa edilecek binalar için yapılacak sarfiyat ile üzerine bina yapılan arsaların bedelleri o binaların maliyetini teşkil eder. Her gayrimenkul için bu suretle tesbit edilen maliyet bedellerinden sahiplerine ait, kıymet belgelerinde yer alan miktarlar çıktıktan sonra geri kalanı borçlandırılmada esas tutulur. Kıymet belgelerindeki bedellerin fazla olması halinde aradaki fark sahiplerine ödenir, noksanı borçlandırılır.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Bu kanundan faydalanmak suretiyle kendileri için bina yaptırılmasını isteyenlerin ilân tarihinden itibaren bir ay içinde mahallin en büyük mülkiye âmirine yazılı mü-

raacaatte bulunmaları ve taahhütname vermeleri mecburidir. İhale veya emanet suretiyle inşaata başlandıktan sonra taahhüdünden dönenlere ait binalar satılarak muacceleliyet kesbettirilen borçlanma bedelleri kapatılır. Satış bedeli borçlanma bedelinden az olursa farkı, tahsilinde fona yatırılmak üzere Türkiye Emlâk Kredi Bankası tarafından kendi alacağı gibi taahhütname sahibinden 4947 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 29. — Yıkılan, yanan ve ağır hasara uğrıyan binalarda birlikte oturan aile efradına ve vârislerin taaddüdü halinde bunlara birden fazla bina yaptırılmayacağı gibi kendisine veya eşine ait o yerde müstakil başka bir binası olanlara da bina tahsis edilemez.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 30. — Şayi hisseli bir bina için hissedarlarına bu kanun hükümlerinden faydalanarak yine şayi hisseli olmak üzere yalnız bir bina yaptırılabilir. Ancak, yıkılan, yanan veya ağır hasara uğrıyan binalarda birden fazla aile ikamet ettiği takdirde her aile bu kanun hükümlerinden ayrı ayrı faydalanabilirler.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 31. — İmar ve İskân Vekâleti âfetler dolayısıyla ve 26 ncı madde gereğince bu kanunla teşkil olunan fondan yaptırılmış bulunan binalardan bir kısmını, kendisine, eşine veya velâyeti altındaki çocuklarına ait o yerde hiçbir gayrimenkulü bulunmayan ve kira ile oturdukları binaları tamamen hasara uğratmış olan mahdut gelirli halka ve memurlara kiralanmak üzere mahallî belediyelere maliyet bedeli üzerinden borçlandırılma suretiyle devretmeye yetkilidir.

Yukardaki fıkraya tevfikân belediyelere mesken olarak kullanılacak binaların devir ve kiralama şartları İmar ve İskân Vekâletince tesbit olunur.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen.. Yok.

Maddeyi reylerinize arz ediyorum, kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 32. — Bu kanun dairesinde inşa edilen binaların 1837 sayılı Kanunun muaddel 4 ncü ve 6188 sayılı Kanunun 13 ncü maddelerindeki muafiyetten istifade edebilmesi için bu maddeler mucibince verilmesi meşrut olan beyannameler, binaların hak sahiplerine teslimi tarihinden itibaren üç ay içerisinde verilir.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen.. Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum, kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Fon teşkili ve fondan yapılacak yardımlar, sarf usulleri

MADDE 33. — Bu kanun gereğince yapılacak sarfiyatı karşılamak üzere aşağıda yazılı kaynaklardan mürekkep bir fon teşkil edilir :

A) Her yıl bütçesinin İmar ve İskân Vekâleti bölümünün hususi faslına konulacak tahsisat,

B) Özel idarelerle, yıllık gelirleri 10 000 liradan yukarı olan belediyelerin masraf bütçeleri yekûnunun yüzde yarımı nispetinde ayrılan hisseler,

C) Hayır kurulları, mahallî idareler, mal sandıkları ve sair teşekküller tarafından kabul olunacak ve bu maksada muhassas nakdî ianeler ve teberru ve hibelerle aynı teberrulardan ihtiyaçlara tekabül etmeyen veya artanların satış bedelleri,

Ç) İktisadi Devlet Teşekkülleri ile en az yarısı sermayesi Devlet elinde bulunan banka ve müesseselerin sâfi kârlarının % 2 si nispetindeki hisseler,

D) Bu fondan inşa edilecek gayrimenkullerin borçlularından borcun itfası için tahsil olunacak taksit ve faizler,

E) Bu paramın faizleri,

Bu fon İmar ve İskân Vekâleti emrinde Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açılacak bir hesapta toplanır.

REİS — Efendim, madde hakkında iki takdir vardır, okutuyoruz.

Yüksek Reisliğe

33 ncü maddenin (C) fıkrasının aşağıda yazılı olduğu şekilde tadilini arz ve teklif ederim.

Konya
Himmet Ölçmen

Madde 33. (C) — Hayır kurumları, mahallî idareler malsandıkları, ve sair teşekküller tarafından kabul olunacak ve bu maksada muhassas nakdî ianeler ve teberrular ve hibeler (Aynı teberrular doğrudan doğruya Türkiye Kızılay Cemiyeti tarafından kabul edilir.) ve İmar ve İskân Vekâletinin talebi ile âfete mâruz bölgelerdeki ihtiyaçlara tahsis olunur.

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

«Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara dair kanun» lâyihasının muvakkat encümen tarafından tanzim edilen ve müzakere mevzuu olan 33 ncu maddesinin aşağıdaki şekilde tadilen kabulünü arz ve teklif ederim;

Madde 33. — Bu kanun gereğince yapılacak sarfiyatı karşılamak üzere aşağıda yazılı kaynaklardan mürekkep bir fon teşkil edilir;

A) Her yıl bütçesinin İmar ve İskân Vekâleti bölümünün hususi faslına konulacak tahsisat,

B) Özel idarelerle; yıllık gelirleri 10 000 liradan yukarı olan belediyelerin masraf bütçeleri yekûnunun yüzde yarımı nispetinde ayrılacak hisseler,

C) Hayır kurumları, mahallî idareler, malsandıkları ve sair teşekküller tarafından kabul

olunacak ve bu maksada muhassas nakdî ianeler ve teberru ve hibelerle aynı teberrulardan ihtiyaçlara tekabül etmiyen veya artanların satış bedelleri,

Ç) İktisadi Devlet Teşekkülleri ile en az yarı sermayesi Devlet elinde bulunan banka ve müesseselerin sâfi kârlarının % 2 si nispetindeki hisseler,

D) Bina ve Arazi vergilerine % 10 zam yapılarak tahsil olunan iş bu % onlar;

E) Bu fondan inşa edilecek gayrimenkullerin borçlarından boreun itfası için tahsil olunacak taksit ve faizler,

F) Bu paranın faizleri,

Bu fon, İmar ve İskân Vekâleti emrinde Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açılacak bir hesapta toplanır;

Yozgad

Sefer Eronat

REİS — Efendim, teklifler, maddenin tadili için müzakereyi mucip ve karar ittihazını iktiza ettirir mahiyettedir. Bu kararın ittihazına yetecek ekseriyet kalmadığından 6 Mayıs 1959 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada son veriyorum.

Kapanma saati : 16,10

5. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — *Sivas Mebusu Süleyman Özsever'in, Sivas'ın Suşehri kazasına bağlı Naipli nahiyesi merkezinin tekrar Yukarıgörede köyüne nakli hususunun düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahriri cevabı (7/473)*

5. II. 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
Aşağıdaki sorunun Dahiliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Sivas

Süleyman Özsever

Sivas'ın Suşehri kazasına bağlı Naipli nahi-

yesi merkezi birkaç sene evvel hiçbir zaruret yokken Yukarıgörede köyünden her bakımdan merkez ittihazına elverişli olıyan Siviste köyüne naklolunmuştu. O günden bugüne nahiye teşkilâtını istiabedecek bina mevcudolmadığından teşkilât dağınık bir tarzda ve müsaıdolmıyan şartlar altında çalışmaktadır. Aynı zamanda teşkilât mensupları aile efradını barındıracak mesken bulamamaktan endişe içindedirler. Bugün ise bu ihtiyacın karşılanması da büyük bir masrafa mütevakkıftır. Binaenaleyh 60 seneden beri nahiye merkezi olarak ittihaz olunan Yukarıgörede köyüne tekrar nahiye merkezinin nakli vekâletçe mütalâa edilmekte midir? Değil ise halihazır nahiye merkezinin Hükümet

binası ve mesken ihtiyacının karşılanması için vekâletçe bir tedbir alınmış mıdır? Ve bu hususta ne düşünülmektedir

T. C.

Dahiliye Vekâleti

Vi. İd. G. M.

2. Ş. M.

Sayı : 22102/55-157

4420

B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine

7. IV. 1959 tarih ve Umumi Kâtipliği Kanunlar Müdürlüğü 7-473/2608-10697 sayılı emirleri karşılığıdır :

Sivas'ın Susehri kazasına bağlı Naipli nahiyesi merkezinin tekrar Yukarıgörede köyüne nakli hususunun düşünülüp düşünülmediğine dair Sivas Mebusu Süleyman Özsever tarafından Yüksek Riyasetinize sunulup vekâletimize tevdi buyurulan tahrirî sual takririne cevabımı arz ediyorum.

Susehri kazasına bağlı Naipli nahiye merkezi vilâyet yetkili kurullarının kararlarına atfen valilikçe yapılan teklif üzerine 22. V. 1957 tarih ve 29598 sayılı Kararla Yukarıgörede köyünden Siviste köyüne nakledilmiştir.

Adı geçen nahiye merkezinin Siviste köyünden tekrar Yukarıgörede köyüne nakli hususu düşünülmemekle beraber buna dair bir talep de bulunmamaktadır.

Keyfiyeti üstün saygılarımla arz ederim.

30. IV. 1959

Dahiliye Vekili
Namık Gedik

2. — *Ordu Mebusu Muammer Tekin'in, Ordu vilâyetinin Akkuş kazasına bağlı Kuz köyünün ne zaman nahiye haline getirilebileceğine dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in, tahrirî cevabı (7/475)*

13. II. 1959

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun, Sayın Dahiliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurmanızı arz ve rica ederim.

Saygılarımla.

Ordu
Muammer Tekin

Soru :

Ordu vilâyetinin, evvelece Ünye ve halen Akkuş kazasına bağlı Kuz köyünün nahiye haline getirilmesi, Ordu vilâyetinden 28. I. 1947 gün 66. 16. I. 1950 gün 35. 16. XII. 1955 gün 23/2494 ve 15. VIII. 1957 gün 23/1367 sayılı yazularıyla bütün formaliteleri tekemmül ettirilerek 11 yıl içinde dört defa teklif edilmiş ve sıraya da alınmış olduğu halde, (Canik dağları silsilesi içinde 14 köyün merkezî durumunda ve kaza merkezi Akkuş'a 30/35 hemhudut bulunduğu diğer kazalara 60 ilâ 110 kilometre mesafedeki idari, emniyet, asayiş ve coğrafi bakımlardan bir an evvel nahiye haline getirilmesinde zaruret bulunan bu köyün bugüne kadar nahiye yapılmaması sebeplerinin ve ne zaman yapılabileceğinin bildirilmesini rica ederim.

B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine

20. IV. 1959 tarih ve Umumi Kâtipliği Kanunlar Müdürlüğü 7-475/2686 - 10948 sayılı emirleri karşılığıdır :

Ordu vilâyetinin Akkuş kazasına bağlı Kuz köyünün ne zaman nahiye haline getirileceğine dair Ordu Mebusu Muammer Tekin tarafından Yüksek Riyasetinize sunulup Vekâletimize tevdi buyurulan tahrirî sual takririne cevabımı arz ediyorum.

Akkuş kazasına bağlı Kuz köyünde nahiye kurulması hakkında Vilâyet Yetkili Kurul kararları ile buna dair tekemmül eden dosya Vekâletimize gönderilmiş ve diğer istekler meyanında sıraya konmuş bulunmaktadır.

Kadro sağlandığında bu nahiye de nazarı itibare alınacaktır.

Keyfiyeti üstün saygılarımla arz ederim.

30. IV. 1959

Dahiliye Vekili
Namık Gedik

3. — *Niğde Mebusu Vedat Mengi'nin, Yeni bir arazi ve bina tahriri yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in, tahrirî cevabı (7/491)*

15. IV. 1959

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Dahiliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygıyla arz ederim.

Niğde
Vedat Mengi

Soru: A) Son yapılan arazi ve binâ tahririnden bugüne kadar 30 seneye yakın geçen zaman içinde yeni bir tahrir yapılmamıştır. Halbuki bu arada birçok gayrimenkuller zilliyedliğe müsteniden pek çok el değiştirmişlerdir. Buna rağmen hususi muhasebelerdeki kayıtlarda bir değişiklik yapılamamaktadır.

Bu yüzden eldeki kayıtlar ihtiyaca salih bir halde değildir. Bu aksaklığa gidermek için yeni bir tahrir düşünülüyor mu?

B) Yeni bir arazi tahriri düşünülüyorsa bu mahzurun telâfisi için ne gibi bir tedbir mütalâa edilmektedir.

C) Hususi muhasebedeki kayıtlarla tapu kayıtlarındaki semt ve mahalle isimleri ekseriyetle birbirlerini tutmamaktadır. Bunun da tatbikatta birçok aksaklıklara sebeb olduğu bir vakıdır. Bilhassa semt isimlerinde birliği temin bakımından tapu idaresiyle müştereken bir çalışma düşünülüyor mu?

D) Umumi bir tahrir düşünülüyorsa hiç olmazsa kadastrosu yapılan yerlerde kadastro ile müştereken yeni bir tesbit yapılmasındaki faide aşıkârdır. Bu yola tevessül için ne düşünüldüğünü?

Bildirilmesini saygıyla rica ederim.

T. C.

Dahiliye Vekâleti
D. R. I. Mua. Ş. M.
M. İ. G. M.

Sayı: 611-105-18/5674

Özü: Niğde Mebusu Sayın Vedat Mengi'nin tahrirî sual takriri Hk.

T. B. Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
24. IV. 1959 tarih ve Kanunlar Müdürlüğü
7-491/3018-12491 sayılı yazıları karşılığıdır:

Bina ve arazi umumi tahrirlerinin yapılmasının düşünülüp düşünülmediği hakkında Niğde Mebusu Sayın Vedat Mengi tarafından verilen tahrirî sual takriri tetkik edildi.

Bahse mevzu umumi tahrirlerin yapılması hususunun, Bina ve Arazi vergilerinin vilâyet hususi idarelerine devri hakkındaki, 2871 sayılı Kanunun 3 ncü ve 5432 sayılı Vergi Usul Kanununun 51 nei maddelerinde tebarüz ettirildiği veçhile Maliye Vekâletinin Vazife ve salâhiyetleri meyanında bulunduğu ve bu itibarla mevzuun doğrudan doğruya Vekâletimizi alâkadar etmediğini saygılarımla arz ederim.

30. IV. 1959

Dahiliye Vekili
Dr. Namık Gedik

